СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРҐАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 244. Джерзи Ситі, Н. Дж., пятниця, 18. жовтня, 1929. VOL. XXXVII. No. 244. Jersey City, N. J., Friday, October 18, 1929. THREE CENTS.

ҐЕНЕРАЛЬНИЙ НАСТУП НА ПАЧКАРІВ АЛЬКОГОЛЮ

130 ФЕДЕРАЛЬНИХ ПРОГИБІЦІЙНИХ АҐЕНТІВ ПЕРЕВОДИЛИ РЕВІЗІЇ В 35 МІСЦЯХ. НАСТУП ВІДБУВСЯ ЗДОВЖ ПОБЕРЕЖА ВІД ЕТЛЕНТИК СИТІ ДО СЕҐ ГАРБОР, АРЕШТОВАНО 32 ОСОБИ.

НЮ ЙОРК, 17. жовтня. — Від шістьох місяців приготовлявся федеральний уряд до наступу на бутлеґерів, котрі пачкують алькоголічні напитки кораблями з Бермуди й инших місцевостей. Наступ розпочато вчора пополудні рівночасно з ріжних боків на просторі, який обіймає около 200 миль. Власти мали точні інформації щодо розміщення пачкарських склепів, шпихлірів і складів муніції. Вони знали навіть, до якого банку вкладають пачкарські синдикати гроші й візвали ті банки до предложення контових витягів пачкарів.

Між иншими придержано Менні Кеслера і Мориса Світвуда, бутлеґерських королів зперед пяти літ, котрих тепер уважано загально за „порядних".

Наступ на пачкарів переводили 132 федеральних аґентів. Плян наступу виготовив Вилем Калгун, новий прогибіційний адміністратор на стейт Ню Джерзи.

В руки аґентів попався пачкарський синдикат, який перепачковував тижнево до Ню Йорку алькоголю на суму $1,000,000. Синдикат той мав до розпорядимости бездротну телеграфічну стацію й цілий склад муніції з пістолями, машиновими крісами, ґазовими бомбами і т. п. Все це відвезено до Нюарку.

2,000 ВІНДОКЛІНЕРІВ НА СТРАЙКУ.

НЮ ЙОРК, 17. жовтня. — В середу вийшло в Ню Йорку 2,000 віндоклінерів на страйк, щоби добитися тижневої платні в сумі $49.50. Страйкуючі домагаються ще 40 годин праці на тиждень і кращого обезпечення від нещасливих випадків.

Страйкують юнійні й неюнійні робітники. Наслідком страйку великі бизнесові будинки не мають чистих вікон.

Страйкуючі хотіли відбути похід, щоби пошанувати память тих віндоклінерів, котрі погинули підчас робіт, але поліція не дозволила на похід.

$500,000 ДЛЯ ЛАБІСТІВ.

СТІЛЬКИ ВИДАЛА ЦУКРОВА КОМПАНІЯ, ЩОБИ ДОБИТИСЯ ПІДВИШКИ ЦЛА НА СПРОВАДЖУВАНИЙ ДО АМЕРИКИ ЦУКОР.

ВАШИНҐТОН, 17. жовтня. — „Ди Юнайтед Стейтс Біт Шуґер Есосіейшен" видавала від 1921 року річно по $70,000 на те, щоби переконати членів уряду й конґресу про потребу підвишки цла на ввіз цукру. Компанія впливала на зміну тарифи, оправдуючи це потребою піднесення домашнього промислу. Агенти, котрі переводили ту кампанію, побрали досі за свій труд $500,000. Таке подає Герри Остин, фінансовий секретар компанії.

Знаменне при тім усім є те, що „Нешенел Ситі Бенк ов Ню Йорк" змагав у тім самім часі до чого иншого. Він був проти підвишки цла на цукор. Виявилося, що це було з його боку цілком природне, бо той банк інвестував $100,000,000 в цукрові плянтації на Кубі.

КУЛИДЖ, СМИТ І РОЗЕНВАЛД — РАЗОМ.

ПРОТЕСТАНТ, КАТОЛИК І ЖИД РОЗДІЛЮЮТЬ $8,000,000, ПРИЗНАЧЕНИХ НА ДОБРОДІЙНІ ЦІЛИ.

НЮ ЙОРК, 17. жовтня. — Конрад Губерт залишив фундацію в сумі 8 міліонів долярів, призначуючи її на гуманітарні цілі. Кулидж, Алфред Смит і Розенвалд творять тепер комітет, який має вирішити, на які саме цілі має бути вжитий той фонд.

МЕК ДОНЕЛД МІЖ СВОЇМИ.

ҐОВОРИТЬ ДО РОБІТНИКІВ, КОТРІ ПРИБУЛИ НА НАРАДИ РІЧНОЇ КОНВЕНЦІЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРАЦІ.

ТОРОНТО (Канада), 17. жовтня. — Анґлійський премієр Ремзей Мек Донелд таки знайшов хвилину часу, щоби відвідати робітників, котрі зїхалися на конвенцію Американської Федерації Праці. Мек Донелда повитано на салі повстанням з місць і бурею довготреваючих оплесків.

Витаючи делеґатів, Мек Донелд підніс, що він є тепер вправді премієром, але це не зміняє його почувань. Він і надалі почуває себе таким самим робітником, яким народився. Ціла його дальша промова була звернена до цього, щоби переконати робітників про потребу поведення сильної акції за миром.

По нім повитала делеґатів його дочка Ищбел.

ЗАБИВ 17-ЛІТНЬОГО ЗЛОДІЯ.

НЮ ЙОРК, 17. жовтня. — Полісмен Карл Алтвуд забив револьверовим вистрілом 17-літнього Ралфа Кенкро, коли той утікав разом зі своїми товаришами, залишивши вкрадений ним автомобіль.

ВІДВАЖНИЙ МЕЙОР.

ЛИНН (Месечузетс), 17. жовтня. — Мейор міста Ралф Бавер, відомий як цензор моральности, видав розпорядок, яким заборонив виставляти в місцевих кінових театрах такі штуки, в яких виступають жінки чи дівчата, котрі курять.

„НЕЗАВИСИМІ ДІТИ".

ТОРОНТО (Канада), 17. жовтня. — Підчас гостини, яку влаштовано тут у честь Мек Донелда, той послідний звернувся від імени матірного краю до „независимих дітей", себто в першу чергу до Канади й инших доміній, з закликом до ближчої кооперації з матірним краєм.

РУМУНСЬКА КОРОЛЕВА НЕ ЗАДОВОЛЕНА.

Вдова королева Марія висловлює своє незадоволення, що не її вибрано в члени реґентської ради на місце умершого члена. Це ще більше напружує відносини між нею та премієром Маню, які й без того були увесь час доволі напружені.

ЗАМАХ НА ПОЇЗД?

АВС повідомляє з Тернополя, Зудьтоби 12. вересня вечером на шляху Тернопіль-Березовиця (лінії Тернопіль-Теребовля) залізнича служба найшла на шинах чотири ґранати. Був це нібито замах на поїзд. Ґранати ці усунено перед приїздом поїзду. Як повідомляє згаданий часопис, арештували чотирох Українців, підозрілих у замаху.

ЗАТОНУЛО 120 ЛЮДЕЙ.

Підчас катастрофи фінляндського корабля „Куну", який затонув на фінляндських озерах біля Тамерфорсу, напротязі одної хвилі згинуло підчас нагальної хуртовини 120 людей.

ОБДУРИЛИ ЖИДА МІСЯЦЕМ.

У Варшаві, коло склепу Абрумка Хаєса, сварилося двох злодіїв. Абрумко вийшов і питає, чого вони сваряться. Тоді каже один, показуючи на товариша: „Він каже, що місяць вповні, а я кажу, що ні". — „Зараз вам скажу — відповідає Абрумко і пішов на ріг улиці. Тільки він трохи відійшов, злодії кинулись до склепу, забрали жидови 250 золотих і поки Абрумко вернувся зі своєю думкою про місяць, за злодіями слід застиг.

УКРАЇНЦЯМ НЕ ДАЮТЬ ШКОЛИ.

Під цим заголовком черновецький „Форвертс" робить тяжкі закиди націонал-цараністичному правительству з приводу упослідження українського населення в Румунії на полі шкільництва. Підчас виборів, пише „Форвертс", запевняли націонал-цараністи всіх і вся, що Українці одержать, так як инші нації, свої школи. Підчас парляментарних нарад повторили призидент міністрів і міністер освіти ці заяви з додатком, що в цім шкільнім році пічнеться розбудова національних шкіл. Ще 23. липня заявив міністер освіти послови Пістінерови, що він чується звязаним зложеними публичними деклляраціями. Щож сталося дальше? Замісць використати тих кілька місяців для підготовки для національних шкіл, не приготовлено нічого і нема надії, щоби щось сталося. Сьогодні не думають панове здійснити свої обіцянки та деклярації. Вони не кажуть, що національним меншинам неналежаться школи, але відмовляють їм взагалі права існування. Вони заявляють, що Українці — це зрутенізовані Румуни, і що не бажання й мова родичів мають рішати про навчальну мову в школі, але держава, яка має ствердити, чи ці Українці не були Румунами перед сто роками, або чи не заявляться вони під якимсь натиском за нерумунськими школами.

„Форвертс" кінчить свою статтю тим, що це марний труд і в той спосіб проблема не буде розвязана.

ПАНІ КИСІЛЕВСЬКА ГОСТЕМ СОЮЗА УКРАЇНОК.

„Союз Українок", організація українських жінок в Америці, повитає нашу відому громадянку, Шановну Паню Кисілевську, святочними сходинами, які відбудуться в Ню Йорку дня 29 жовтня, в годині 8 вечером, у ресторані під ч. 69 Сен Маркс Плейз. Сходини ті мали відбутися дня 19 жовтня, але через те, що п-ні Кисілевська захоріла, треба було свято відложити.

ЯК Ми Помагаємо.

УКРАЇНСЬКА ПІСНЯ НА РАДІО ЗАХОДОМ СІЧОВОГО БАЗАРУ „СУРМИ" Й ИНШИХ УКРАЇНСЬКИХ БИЗНЕСМЕНІВ.

В слідуючу неділю, дня 20-го жовтня, в 2-ій годині 45 хв. зполудня, на стації WAAT, готель Плаза в Джерзи Ситі, підчас української години мішхор закарпатських Українців з Перт Амбой, Н. Дж., під проводом Івана Петаха виконає слідуючу програму: 1) Боже великий, єдиний; 2) Пряляб-же я куделицю; 3) На чужині загибаю; 4) Ой на горі дубина (тенор-сольо відспіває Іван Секура); 5) Де є наша вітчина; 6) Била жінка мужика; 7) Чи це тая керниченька.

ПЛАСТ ПЕРЕД СУДОМ.

Перед городським судом у Тернополі відбулася 14. вересня карна розправа проти Володимира Яцишина і 26 молодих хлопців у віці від 15—21 літ за приналежність до тайної організації. Між обвинуваченими є кілька середношкільників, один студент університету, а решта сільські хлопці. Акт обвинувачення закидає їм, що вони заснували в Гаях Великих тайну організацію Пласт і вели свою пластову працю бе звідома влади. Організацію викрила поліція в часі, коли вони робили вправи біля льокалю читальні в Гаях Великих. Справі цій надала поліція великого розмаху. Відбулися численні ревізії й арештовання. Тому, що на розправу не явилося двох обжалованих, а двом не доручено візвання, розправу відрочено на день 28. жовтня.

Є це четверта з черги розправа в тернопільському суді в цьому році.

НОВИЙ НАСТУП НА УКРАЇНСЬКЕ НАСЕЛЕННЯ В РУМУНІЇ.

Півофіціяльна „Дрептатеа" в окремій статті вказує на кольонізацію областей, заселених меншинами, як на найпекучіше завдання держави в теперішнім часі. „Раціональна організація кольонізації, кажеться там, це проблема великої господарської далекосяжности, бо в інтересі держави лежить використати державні землі і запаси, що залишилися по вивласненню. Національне значіння насаджування Румунів в областях над українською, угорською і болгарською границями таке ясне, що не треба нам більше розводитися. Для цеї цілі приготовляється відповідний закон, до здійснення котрого приступить правительство негайно".

Ось нова благодать для українського населення Буковини і Бесарабії.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД ОСТАВ ЗНОВА БЕЗ СВОЄЇ ШКОЛИ.

Під таким заголовком пише черновецький „Час": „Почався шкільний рік, новий утрачений рік для нашої дітвори. І нове правління не пішло дальше поза обіцянки. Новий доказ, що ми не сміємо покладати надій на обіцянки чужонаціональних партій. Та коли ми йдемо сьогодня за одною румунською партією, а завтра за другою, а всі переконалися, що нас вистарчає годувати обіцянками, то не дивуймося, коли ми не можемо нічого добитися. Це заплата за те, що ми дотепер своїми голосами вибирали всяких посіпак. Не маємо ми національної гідности і вибираємо своїми голосами ворогів, то тоді не дивуймося, коли нам плюють у лице"...

ЖИВЦЕМ ЗВАРЕНИЙ В ОЛІЮ.

Підчас боротьби з повстанцями в славнім уже з вічних переворотів Афганістані зловили урядові війська одного з провідників повстанців і кинули його в кипячий олій.

КРІВАВІ НАСЛІДКИ МІНІСТЕРСЬКОГО РОЗПОРЯДЖЕННЯ.

Як відомо, цараністична влада видала розпорядження, що перчиптори за всяку ціну під особистою відвічальністю мусять стягнути податок з населення. Виконуючи цей розпорядок, перчиптори тягнуть із селян, що їм попаде під руки, забирають одяг, збіже, забирають в день, забирають в ночі. Дуже часто між селянами й перчипторами приходить до крівавих сутичок, які кінчаться тим, що жандарми беруть селян до касарень і там збиткуються над ними до крови. В селі Бахмуті селянин, коли побачив, що перчиптори ідуть забирати його послідне збіже, зі страху перед поновним голодом збожеволів і підпалив своє господарство.

Ось такі наслідки драконського розпорядження „демократичного" уряду Румунії.

ЗАБОРОНА НОШЕННЯ СОКІЛЬСЬКИХ ОДНОСТРОЇВ.

В останніх часах, як ми вже доносили, розвязано багато сокільських та лугових товариств по селах ріжних повітів, а за ношення сокільських відзнак покарано адміністраційно дуже богато соколів. Щоби цю справу ношення сокільських відзнак і одностроїв полагодити, старшина тернопільського Сокола внесла в серпні подання до воєвідського уряду в Тернополі з проханням о дозвіл ношення одностроїв на основі залучених взірців, присланих Соколом-Батьком зі Львова. У відповідь на це прохання наспіло письмо, в якім без подання причин забороняється носити сокільські однострої.

Заборона ця є тим характеристичніша, що в червні цього самого року, значить два місяці передтим, була у тернопільського воєводи делеґація Сокола-Батька в справі припинення переслідування сокільських організацій. І тоді то воєвода заявив, що не бачить причини заборони ношення сокільських відзнак та одностроїв і обіцяв видати відповідну інструкцію для підчинених органів.

РОСІЙСЬКІ ВІЙСЬКА НАСТУПАЮТЬ У ГЛИБИНУ МАНДЖУРІЇ

СИЛЬНИЙ ВІДДІЛ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ ПРОЙШОВ НА 100 МИЛЬ У МАНДЖУРІЮ. АРЕШТОВАНІ РОСІЯНЕ ОГОЛОСИЛИ ГОЛОДІВКУ.

ТОКІО (Японія), 17. жовтня. — З Мукдена повідомляють, що в Манджурії тепер дуже поважна ситуація. Сильний відділ червоної армії наступає в глибину Манджурії здовж ріки Сунґарі. Разом з тим по ріці пливе російська фльота в складі 7 канонірок з 3,500 моряками.

Большевицькі війська вже підходять до міста Сансінг, що є важним пунктом на шляху до Мукдена. Воно знаходиться 100 миль від російського кордону. З Харбіна приходять відомости про важкі бої в районі міста Фуґдін, яке тепер стоїть під загрозою червоної армії. Радянські літаки бомбардували китайське місто Гейто, що знаходиться на березі Амура проти Благовіщенська.

Ґубернатор Манджурії робить заходи, щоби підсилати свої війська та відбити наступ червоної армії в районі ріки Сунґарі. Туди вже післано спеціяльну китайську пробойову бриґаду в числі 2,400 вояків.

Біля 2,000 радянських підданих, що інтерновані в таборі недалеко Харбіна, оголосили голодівку-протест проти нелюдського поведення з ними китайських дозорців та взагалі надзвичайно тяжкого положення інтернованих.

В КИТАЮ ПОВСТАННЯ КИПИТЬ.

ПОВСТАНЦІ ПОДІЛИЛИСЯ НА ТРИ ВОРОГУЮЧІ МІЖ СОБОЮ ҐРУПИ.

ШАНҐАЙ (Китай), 17. жовтня. — еЦнтральному націоналістичному китайському правительству доводиться тепер боротись на три сторони з ріжними повстанськими ґрупами. Всі вони ворогують між собою, але одночасно наступають з ріжних сторін проти центрального правительства Кай Шека.

Ще досі не можна сказати, по чийй стороні знаходиться перевага, бо саме тепер іде пересування та концентрація военних сил кожної ґрупи. Правительство готується до тяжкої й упертої боротьби.

Одного часу думали, що ґенерал Єн-Гсі-Шен став на сторону уряду, коли він арештував другого повстанського ґенерала Фенґ-Ю-Гсіанґа, та тепер виявилося, що він лише хоче тим скріпити свої позиції в переговорах з Кай-Шеком, домагаючись від центрального уряду 20 міліонів долярів для своєї армії.

ЖИДИ НЕ БОЯТЬСЯ.

ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ СІОНІСТИЧНОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ ГОВОРИТЬ, ЩО ЖИДИ НЕ ТІКАЮТЬ З ПАЛЕСТИНИ.

ПАРИЖ (Франція), 17. жовтня. — Перебуваючий тут віце-президент всесвітньої сіоністичної орґанізації, Ґольдберґ, котрий тепер повертається з Палестини до Ню Йорку, заявив, що не буде масового залишення Палестини Жидами, бо заворушення Арабів викликані були лише аґітацією ворожих Жидам елементів. Само арабське населення в Палестині миролюбиве й спокійне та добре зживається з Жидами-кольоністами, які роблять там велику культурно-економічну роботу.

Він говорить, що англійська влада добре справилася з припиненням погромів та з дальшим приверненням ладу й спокою в Палестині, хоч на неї спадає до певної міри вина за допущення погромів.

НОВА КРІЗА В РУМУНІЇ.

МОЖЕ НАСТУПИТИ В КОРОТКОМУ ЧАСІ ЗЗА ВИСТУПУ КОРОЛЕВОЇ МАРІЇ ПРОТИ МАНЮ.

ПАРИЖ (Франція), 17. жовтня. — Проживаючі тут прибічники покійного короля Фердинанда занепокоєні конфліктом між вдовою по королю Марією та правительством Маню. Як відомо, королева напала на премієра Маню за те, що він допустив на місце помершого реґента, голови найвищого суду, обібрати парляментом нового члена до реґентської ради. Вона домагалася цього місця для себе.

Маню заявив, що він це зробив тому, що в реґентській раді може бути лиш один член з королівського дому й для того, щоби стала членом ради Марія, треба зрезиґнувати звідти її синові, князеві Миколаєві. Тоді Марія виступила в ґазетному інтервю з гострою критикою премієра Маню.

Прихильники монархії тепер бояться, що це викличе в Румунії сильний републиканський рух, бо вся Народня Партія та всі нові провінції Румунії станутьна стороні Маню й проти королівського дому.

СКЛИЧУТЬ ЗАСІДАННЯ СОЙМУ.

СЕСІЮ СОЙМУ ДЛЯ РОЗГЛЯДУ БЮДЖЕТУ СКЛИЧУТЬ 31 ЖОВТНЯ, БО БОЯТЬСЯ КРИТИКИ УРЯДУ.

ВАРШАВА (Польща), 17. жовтня. — Урядова польська телеграфічна аґенція повідомляє, що польський уряд вирішив просити президента Мосціцького скликати 31 жовтня сойм на засідання для розгляду державного бюджету. Це останній день, у який може бути склкана бюджетова сесія сойму, не порушуючи конституції, яка вимагає, щоби бюджет був предложений соймови на затвердження не пізніше жовтня.

Є чутка, що правительственний бльок у соймі негайно внесе предложення затвердити бюджет без особливих дебат.

ПОЛЕТЯТЬ ДО АМЕРИКИ.

РИМ (Італія), 17. жовтня. — Італійське правительство готує пять великих літаків для одночасного перелету через океан до Америки. Можливо, що з ними полетить міністер повітроплавства, який хоче віддати візиту американським летунам, котрі прилетіли з Америки до Риму.

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and Holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 6, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на г. зв. Foreign Money Oorder.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА ЮНІОНІЗАЦІЮ ПОЛУДНЯ

Американська Федерація Праці постановила на своїй послідній річній конвенції, що відбувається в Торонто, в Канаді, піти на організацію робітників в робітничі юнії в полудневих стейтах Злучених Держав.

Федерація Праці береться до сеї справи дуже поважно. На покриття коштів організації полудневих робітників думають зібрати суму одного міліона долярів. До акції думають втягнути й поміч протестантських церков, злучених у Федеральну Раду Церков. Словом, приготовляються як до війни. Так і називають кампанію за юніонізацією півдня.

І справді великих зусиль буде треба для зюніонізовання півдня. На полудні промисли тільки що народжуються. Населення до фабрик ще не навикло. По фабриках працюють переважно люди, що ще мають землі в околиці та всіми своїми норовами селяни.

Коли робота в фабриці для них новина, то робітнича організація для них подвійна новина. Вони не привикли виступати збірною акцією в обороні своїх інтересів. Як селяни, а ще до того гірняки, вони навикли покладатися на особисту відорвану акцію, на пімсту або на рушницю.

Се були їх оруддя, а не юнія. Юнія се організація, а всяка організація вимагає карности, а карність налягає тягаром на людий, що не навикли до організації.

Юнія се організація, і як така вимагає від одиниці віддання себе під волю більшости. Навиклий до особистих виступів, селянин не хоче признавати більшости над собою.

Кожда спроба організації коштує гроші, а проти збирання сих видатків виступає звичайна селянська ощадність.

Знаючи свою поривисту натуру, гірняк уживає всіх способів, щоби вдержати в громадянстві мир і згоду. Тому він згори відноситься з підозрінням до організації, яка вже в свою програму ставить засаду боротьби за права. До такого чоловіка дуже легко підійти з аргументом згоди. Такий чоловік дуже легко дасться вести на шнурку тим, що йому співають „мир вам, браття", хочби се були ті, що його зраджують, що його поборюють.

Отсе є найбільші перешкоди, з якими мають боротися ті, що хочуть організувати південного робітника. Сі перешкоди дуже поважні, бо вони засягають глибоко в душу робітника. Поки вони будуть поборені, промине певно богато ще часу й робітничі організації витратять на се немало праці й грошей.

В. Богуш.

УКРАЇНСЬКІ ЛЕҐІТИМІСТИ

(Оригінальна допись до „Свободи")

(Докінчення)

Другою, так мовити, з черги леґітимістичною ґрупою є та течія **уенерівців-польонофілів**, що під проводом А. Лівицького, О. Лотоцького та інших приклонників Варшави уперто уважає себе спадкоємцем „законного уряду УНР". Ми певні, що звичайному українському громадянинові досить важко зрозуміти, чому саме ця польонофільська ґрупа уважає себе спадкоємцем Директорії УНР, яка перестала фактично існувати ще в 1919. р., себто 10 років тому. Правда, у звязку з відомим польським рейдом на Київ у 1920. р. Пілсудський визнав бувшого головного отамана С. Петлюру, **який** разом з тим іменував себе головою Директорії (фіктивної) і за голову української держави. Але таксамо правда, що ця сама Польща пізнійше визнала як „законний" уряд совітської України тих аґентів Москви, що сидять у Харкові. Далі у звязку з передчасною смертю С. Петлюри вже на підставі цілком незрозумілим правних приписів уенерівці-польонофіли проголосили головним отаманом А. Лівицького, разом з тим іменувати його його головою держави наче бто як заступника голови Директорії УНР. Таксамо ця ґрупа уенорівців іноді робить спроби маніфестувати себе законним урядом і на міжнароднім форумі, не зважаючи на те, що навіть **більшість української** еміґрації цих претенсій не визнає. На совітській Україні теж є дуже мало українських громадян, які уважають „законним урядом" ґрупу А. Лівицького, бо на думку великої більшости населення України **законна влада суверенної України утвориться лише в будуччині, коли українська нація здобуде собі волю.** Між тим на еміґрації маємо кілька леґітимістичних ґруп, з яких кожна зокрема уважає себе „законною владою", які поборюють себе взаїмно й витрачають свою енерґію на ріжні інтриґи і всякі внутрішні чвари замісць того, щоби дбати про єднання еміґрації та охорону її правних культурних чи матеріяльних інтересів, не кажучи вже про належну акцію на міжнародній арені або про підготовку збройної боротьби за визволення.

Характерно, що урядовий польонофільський центр, який є, так мовити, польською експозитурою на випадок відновлення збройної боротьби поміж Варшавою та Москвою за панування над українськими землями, зрікається навіть згадувати про польську окупацію західних наших земель. Себто польська окупаційна влада по цей бік Збруча на думку **цих** уенерівців мабуть є „законною". Не диво, що й Варшава уважає уряд А. Лівицького **у** свою чергу „законним" **для українських земель по той бік** Збруча. Незрозуміло лише **те**, що Польща уважає „законним" також уряд Чубаря.

Ця гра в леґітимізм чи законність у значній мірі нагадує і сумні часи української минувшини, коли з ласки Варшави та Москви, особливо підчас „руїни", гетьмани та „законні уряди" доборолися до того, що українська нація втратила віру в своє визволення і поволі перестала брати активну участь у боротьбі за державність, бо проливати свою **кров** за інтереси чужої державности справді не було і нема сенсу.

Нині цей леґітимізм, на жаль, ще поширився та охопив також ті кола української еміґрації, які неґативно ставляться до русофільсько-гетьманського чи польонофільсько-уенерівського „урядів". Так, саме в десяту річницю ліквідації Директорії УНР в Празі утворилися ще два українські державні центри які в свою чергу здається претендують на „законністів". Як відомо, бувші члени Директорії, про яких десять років нічого не було чути, несподівано заявили про своє істнування та запевняють, що „законним урядом" є лише Директорія УНР. Цікаво нам знати, чи ця фіктивна Директорія поширює „свою владу" на всі українські землі, чи лише на ті терени, що знаходяться під пануванням пролетарської диктатури. У звязку з цим виникає питання, що в першому випадку скаже п. Диктатор ЗУНР, бо він же не відмовився від законности своєї влади. Нарешті не зовсім ясно, чи „Народня Рада" на чолі з п. Шаповалом уважає себе „законною владою" всеї України, чи лише певної частини, уважає себе спадкоємцем Української Центральної Ради, чи може Трудового Конгресу.

Таким робом маємо на еміґрації аж пять державних центрів, які уважають себе „законними", не рахуючи вже таких цілком авантурничих підприємств, як уряд Полтавця-Остряниці тощо. Адже останній також робив спроби утворити власний „закордонний уряд", бо був колись ґенеральним писарем п. Скоропадського.

Сказаного цілком вистарчає для сконстатування тої нової хороби, яка запанувала поміж еміґрацією під назвою леґітимізму. Раніше ми мали безліч партій, які розпорошували силу української нації та знесилювали її на ґрунті взаїмного поборювання чи ріжних чварів. Нині недобитки цих колишніх партій продовжують свою руїнницьку політику під фірмою „законних урядів". **Тому саме українська еміґрація протягом десяти років не мала можливости обєднатися та утворити так необхідний національний центр для оборони своїх інтересів на чужині, як також для відповідної акції на міжнародньому форумі, чи для підготовки боротьби проти окупантів.** І коли дуже важко було раніше обєднати українські партії для спільної праці, то всяка спроба обєднати „законні уряди" вже згори засуджена на невдачу, бо кожний державний центр виключає істнования іншого. Мимо того повстає небезпека, що колиб на Україні у звязку зі зміною загального становища на Сході Европи утворився справді законний уряд, то нинішні „законні уряди" його можуть не визнати, а навпаки, почнуть змагатися з ним за владу. Ми вже не кажемо про те, що Европа, яка бачила на свойому віку чимало всяких політичних авантур, з зачудованням приглядається до того, як стільки українських „законних урядів" на чужині взаїмно поборюють себе та змагаються за те, кому з них доведеться панувати на Україні. Разом з тим українські народні маси під пануванням ріжних окупантів так само ніяк не можуть зрозуміти того факту, що еміґрація без їх волі вже наперед утворила кілька урядів, які вичікують лише доброї нагоди, щоб ущасливити українську націю своїм „пануванням".

Отже нині найшкідливіщим явищем є вже не так партійна ворожнеча та чвари, а саме цей український леґітимізм, який причинився до отворення кількох „законних" урядів та паралїжував українську еміґрацію в її заходах чи плянах. На щастя, не вся ще українська еміґрація занедужала цею жахливою хоробою, бо чимало бувших вояків, а особливо молоді, знаходиться поза сферами впливу нашого леґітимізму. Здорова частина нашої еміґрації нарешті починає розуміти, що далі перебувати в такому багні леґітимізму булоб смертельною небезпекою й що настала **крайня пора спільно з українськими націоналістами шукати виходу з того становища, в якому опинилася українська еміґрація в Европі.** Ми переконані, що коли рядові члени еміґрації перестануть пасивно ставитися до існовання „законних урядів", а навпаки, цілком виразно виступлять проти них та будуть змагатися за обєднання еміґрації на понадпартійній базі, і поминувши державних центрів, то український леґітимізм зазнає смертельного удару і поволі виродиться та зникне разом з тими недобитками наших партій, які ще продовжують своє животіння по части за допомогою цього леґітимізму. Тоді усім здоровим елементам еміґрації на руїнах політичних партій та леґітимістичних ґруп може вдасться утворити справді могутню національну організацію, яка буде в стані не лише боронити інтереси еміґрації, а також в належній мірі подбає про відповідні заходи на міжнародній арені та буде як слід дбати про підготовку оружної боротьби за суверенну соборну Україну.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

В справі перепису Українців в Америці. — З ріжних місць надсилають нам письма з запитами, як треба ставитися до перепису Українців, який переводиться з Шикаґа. Разом з тим запитують, чому таку важну справу не обговорено передом на сторінках „Свободи".

Подаємо, що ми пишемо про це, що нам відоме. А щодо самого перепису як такого, можемо сказати, що це річ сама по собі важна й потрібна й нема потреби ставитися до нього ворожо.

Іван Вазов.

СВЯТОСЛАВ ТЕРТЕР

(Історична повість із часів боротьби за волю Болгарії).

(З болгарської мови переклав **Михайло Процик**).

(12)

З того часу Святославова змова здобула двох союзників: Фрозину та Панталеона.

Два дні пізніше відбувся тихий шлюб Святослава з Фрозиною у церкві Сорока Мучеників.

— — — — — — — — — —

Будуча болгарська цариця, яку аж до самого упадку Болгарії церква в молитвах згадувала з такими почестями як инших, була малого росту, але гарна, поворотна, грецьких, ніжних рисів, Великі чорні очи горіли під луками бров, що сходилися зі собою. На білій шиї носила все на білім ланцюшку золотий хрестик, дарунок хресної матері, Евфрозини, дочки цісаря Андроника II., потім Ногаевої жінки.

Фрозина була дочкою славного Грека, Маґна, прогнаного за єресь із Царгороду. Він прийшов до Тирнови тай там помер. Сироту взяв за дочку її свояк Панталеон, що зборатився дуже щасливими торговельними операціями в Тирнові. Він був нежонатий старець. Хотів їй забезпечити будуччину, тому дав їй велике віно, настановив її одинокою спадкоемницею величезних богацтв, у складах товарів, недвижимостей і золота.

Фрозині було вісімнацять літ. Жила довго в Тирнові, тому знала добре болгарську мову, а жила в приязни з богатьома болгарськими дочками. З природи була добра, а при цьому розумна й честилюбива. Похресниця візантійської княжни, дуже богата мріяла про високе становище, а блеск корони осліплював її. З любовю для Святослава лучила любов своїх дівочих мрій.

Політичне положення.

Поправді змови ще не було. Поява Чокія перебила Святославові наміри: прогнати Смілеця. Це поставило Святослава перед новим завданням, богато тяжчим і небезпечнішим. Замісць слабого противника, без характеру і волі, Смілеця, без грошей і без війська, ставав перед Святославом воєвничий татарський хан, загартований у довголітніх війнах, вожд кровожадних орд, яких життям була війна. В тих часах Болгарія навіть думати не могла, щоби зібрати доволі війська для прогнання ворога. Крім того нарід був заляканий. Ще жили спомини про страшні татарські спустошення. В таких умовинах корона здавалася Святославові занадто далекою. Він не тратив надії, що справа візьме добрий оборот, але ще не бачив шляху, який має вибрати. Положення було неясне. Мусів ждати розвитку подій, щоби здати собі справу, що треба буде робити. Тому постановив чекати, вдавав легкодуха, рівнодушного на все, крім власного вдоволення.

Тимчасом події поділали на Смілеця наче грім із ясного неба. Він скитався по палаті, не вмів нічого постановити. Бояри, одні були пригноблені, инші рівнодушні. Для них було рівнодушне, хто буде володарем: Чокі чи Смілець. Хтоб і не був, вони служитимуть йому, коби лише врятували своє майно. Вони привикли до таких змін.

Надармо бан Балдю, після невдалої проби у Святослава, вернув до Смілеця та жадав від нього, щоби мерщій зібрав військо для оборони держави. То був голос вопіючого в пустині. Царем заволоділа повна рівнодушність, недостача рішучости паралїжувала йому ум і волю. Не був здібний ані боронити столиці, ані покинути її. Балдю поглядав у небо та зітхав тяжко.

А нарід хвилювався. На вулицях збиралися товпи, питалися, що нового. Збирались і на Царевецькім гостинці, нечеб вижидати відтам успокоюючих вісток. Дехто з дубрівницьких і грецьких купців навантажував вози крамом, щоціннішим, щоби його вивезти з Тирнови. Дорогоцінні церковні річи ховали в скарбницях. Жінки плакали, передчасний переполох заволодів боярами та народом. Усі відчували, що Смілець це не той, що може врятувати батьківщину. Подумали про Святослава, який лише міг би піднести відвагу в їх серцях. Одначе безнадійно махнули рукою, як почули, що він заручується та жениться в таких тяжких часах. Чокі був його шурин, а він особисто не мав чого боятися... І безмежна ненависть зродилася проти нього.

Розійшлася навіть чутка, що Івайло жиє, що його не вбили в Криму, як це було відомо. Далі говорили, що він іде з військом проти Татарів. Такі балачки вистарчили, щоби піднести в народі духа та перелякати Смілеця. Та коли це не здійснилося, запанувало ще більше пригноблення. Обурення проти Смілеця росло. Товпа збиралася на Царевецькім гостинці, галасувала, поглядала грізно та вимахувала затисненими пястуками в сторону палати.

Смілецеві дорадники.

Смілець скликав надзвичайну раду до палати. Були там по більшій части тісамі бояри, яких ми бачали на пирі. Покликали і патріярха.

Хоч то була тяжка хвиля, Смілець сів на престолі у багряниці. З прикметним йому рівнодушним лицем зясував на раді положення та зажадав висловлення поглядів.

Перший промовив патріярх. Признав він, що спротив є неможливий з такими малими силами, які були до розпорядимости, та предложив неґаючись просити помочі в цісаря Андроника.

Другий промовляв севастократ Радослав. Палко піддержував думку патріярха. Говорив:

— Андроник споріднений з нами, він наш приятель, радо прийде нам із безкорисною поміччю, бо колиб Чокі засів на тирновськім престолі, буде небезпечний також для його земель.

Смілець нахмарився.

— Ніколи на це не згоджуся — сказав непривітно.

Опісля питав инших про їх думку.

Старий боярин Годислав радив приняти Чокія по приятельськи, предкладав навіть, щоби сам Смілець із найзнатнішими боярами вийшов із дарунками на стрічу Чокієму. Казав, що як хан дістане великий окуп і як йому відступлять Добруджу до „Траянового Рова", то подасться назад із військом і оставить Смілеця своїм васалем на престолі.

Ця думка мала за собою більше боярів. Лише один Балдю мовчав понуро. Хотів останній висловити свою думку. Одначе Смілець був нетерпеливий, хотів почути його погляд.

— Бане, чи ти все ще обстоюєш свою первісну думку? — спитав його.

— Більше, ніж колинебудь.

— Алеж ми не маємо чим боювати.

— Я тобі, царю, подавав засоби! Тепер ти покажи це, чого нарід жде від тебе! Кажу „нарід", бо ми, що є ось тут, не є народом. Народні нещастя чужі для боярів. Порадься народу!... Он там... на Царевецькім гостинці чекає він... щоби побачити, що ти зробиш!...

Смілець задумався.

— А що скажеш про погляд святішого патріярха?

— Думаю так, як ти володарю, що грецькі війська не повинні станути на нашій землі.

— Ми також згоджуємося з цим! — відізвався дехто.

Патріях сказав сердито;

— Ви дикі! Не боїтеся, що християнську віру збезчестять нечисті поганці, а боїтеся братів християн!

— Отче Иоакиме, я Греків не хочу! — сказав Смілець.

— Смілецю! Не забувай, що ти християнин!

Сива борідка Иоакимова борода дрижала із схвилювання.

Балдю озвався знову гремучим голосом, щоби піддержувати свій погляд:

— Царю! Позволь мені, я найду тобі гроші та військо. Гроші ми маємо, а нарід є з нами. Одначе нарід заляканий. Треба йому чогось иншого, чого нема, а що треба найти: треба вожда!

Присутні збентежилися, бо ці слова були наче поличником для Смілеця.

Смілець усміхнувся згірдливо:

— Чи не схочеш мені порадити, щоби я покликав Святослава Тертера для нашого ратунку?

— Смілецю! Я просив би, я благав би тебе на вколішках, щоби ти зробив це, щоби ти здавив у собі всяке підозріння, бо Святославове імя, наче лискавка, заворушить нарід, усі за ним підуть! Та, на жаль, Тертерів син засклепився в своїй шкаралущі, нічим не журиться. Він заручився і в тих днях жениться... Одначе попробуй сам звернутися до нього. Може тебе послухає...

Иоаким сердито скрикнув:

— Балдю, не плети небилиць! Силуєш царя, щоби собі закладав петлю на шию!

— Отче Иоакиме, — сказав Балдю — чиж то твоє сиве волосся знову сплямиться чолобитнею перед Татарином?

Иоаким устав, сопів із гніву.

— Ніколи цей пройдисвіт не здобуде престола, до якого ти йому отвираєш дорогу.

— Хто гідний престола, хай засяде на ньому. А хто врятує Болгарію, цьому Болгарія віддасть честь!

— Балдю, ти переборщуєш! — вмішався Железь.

Смілець холоднокровно звернувся до бана:

— Бане Балдю, я ніколи не понижуся так, як ти це мені радиш...

А потім звернувся до патріярха:

(Дальше буде).

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

БОЙКОТ ОКУПАНТІВ.

Від непамятних часів маємо приміри бойкоту, коли то громади, організації, чи товариські гуртки змушені викидати небажаних людей. Форми бойкоту бувають ріжні. Ось у старих Греків найвищою й найсуворійшою формою бойкоту був остракізм, коли певну людину засуджувалося на вигнання з Рідного Краю, як небажаного або шкідливого члена суспільства. Знову в новітних часах бачимо, як оголошується в певному товаристві, що така то людина знаходиться під бойкотом, а тому кожен, хто є членом товариства, не повинен з нею ні говорити, ні руки їй подавати, ні взагалі мати з нею якеб то не було діло. Людина, що оголошена під бойкотом, не може належати до товариств вона залишається так, немовби зовсім не жиючою в громаді й її ніхто не помічає.

Таксамо й у боротьбі народів за своє визволення часто вживається бойкоту. Тоді бойкотови піддаються в першу чергу ті свої хруні й перекінчики, що стали на услугах ворогів свого рідного народу, що стали на услугах окупантів, а далі піддаються бойкотови представники влади окупантів та гнобителів. Бойкот[у]ться тоді ріжних урядників, хочби вони особисто й були не злими й чесними людьми. З такими людьми жаден патріот свого народу, жаден чесний і принциповитриманий член своєї громади не стане ніколи говорити та взагалі колись і десь навіть пригадувати, що людина, котра оголошена під бойкотом, жиє на світі. Простіше сказати, бойкот це є поховання небажаної й шкідливої для громадянства людини ще при її життю.

В національній боротьбі за своє визволення в останніх часах перед Великою Війною широко практикувався бойкот у Фінляндії. Там піддавалися бойкотови всі представники російської адміністративної влади, що знаходилися на терені Фінляндії й особливо, які визначалися своїм нетерпимим відношенням до Фінів. Ніколи й жаден державний урядник не запрошувався до фінського дому, не запрошувався на фінські забави, до клюбів, на свята і т. п. Кожен урядник, що приіздив з Росії до Фінляндії почував усе себе немов серед табору страшних ворогів. Навіть коли хто з них звертався до склепів, то кожен Фін-патріот продавець старався відмовити продати йому те, що він просив, вказуючи на брак товару, коли для цього була хоч найменша нагода.

Коли бувало у Фінляндії зайде до реставрації ненависний російський урядник, то присутні Фіни, що також прийшли поїсти, опускали негайно ту кімнату, де був такий агент російської влади, або у всякому разі обовязково вставали від того стола, де він сідав. Ніхто не відповідав на його запитання, вдаючи, що не чує й не розуміє й ніхто не хотів говорити з ними жадного слова. Попавши в таке положення, російський урядовець чи инший агент царської влади почував себе немов у гробі, а це нарешті підривало у нього всякі сили до праці й відбивало охоту залишатися в чужому й ворожому краю, де навіть на вулиці не хотять йому продати ґазети, коли пізнають, що це агент ненависної влади.

Фіни проводили систему свого бойкоту Росіян старанно, спокійно, але методично. Влада лютувала, а не могла причіпитися, бо ніхто нічого не робив протизаконного, за що можна було би покарати судовою дорогою. Звичайно, в крайних випадках не обмежувалися Фіни бойкотом і переходили иноді до терористичних актів, коли певна особа вже дуже дошкуляла їм. Та всеж найбільшого значіння в боротьбі Фінів проти російської окупації був їх масовий бойкот, який часто переносився не лише на аґентів влади, але й на приватних російських громадян. Бойкотови підлягали також всі російські вчені, артисти, малярі, письменники, журналісти чи які инші визначні люди, коли вони чимсь провинилися проти Фінів або піддержували політику уряду супроти Фінляндії.

Тому Фінляндія, хоч і була довший час під зверхністю Росії, все ж залишилася окремою, цілковито фінською країною. Кожен з Росіян чи чужинців, що попадав до Фінляндії, відразу відчував, що це не Росія, що це чужий край, що тут господарі й хазяїни є Фіни, а не Москалі. Крім того й серед самих Фінів система їх національного бойкоту супроти Росії витворила надзвичайно міцну національну дисципліну та свідомість. Кожне підростаюче молоде покоління наочно, без аґітації, без особливих розмов, бачимо, що в його рідній країні Росіяне є чужинці, окупанти, з якими треба боротися всіма силами. Тому коли настала слушна година, Фінляндія легко скинула зі своєї шиї російське ярмо й створила свою національну державу, бо фактично й психольоґічно все населення її давно вже було підготоване до такої державности. Все, що Росія принесла Фінляндії в кілька місяців по революції, було змите легко й без сліду, як непотрібний бруд, принесений окупантами.

Чи не ліпшеб стояла тепер українська справа, колиб ми також ішли слідами Фінів та инших народів і громад, які впроваджували у себе систему бойкоту як у вузько товариському життю так і в широкому громадянському та національному? Тодіб ми виховували свої національні кадри, міцно звязані свідомістю неґативного, а притім активного відношення до своїх гнобителів, та ріжних перекінчиків, наймитів і прислужників гнобителям українського народу. Тодіб усі чужинці на українських землях, котрі знаходяться на службі окупантів, завжди почувалиб себе, що вони творять огидне діло, виконуючи волю завойовника.

Тодіб кожен Лях, Москаль, Румун, Чех чи Словак почував би себе завжди чужим на українських землях і не так відважно панувавби, як панує тепер. Їх уже гнітивби і ломивби вигляд української одностайної національної свідомости, котра завжди нагадувалаб про майбутнє їх „мементо морі" на українських землях. А покищо ми приятелюємо з ворогами нашого народу „поза урядовими годинами". Ми легковажимо справу національної та громадської й товариської дисципліни й дозволяємо безкарно вештатися серед нас всіляким провокаторам, перекінчикам, хруням та кримінальним злодіям, котрі розкладають наше суспільство.

Очевидно, що багато треба ще часу, щоби ми дорослі до національної й громадської свідомости Фінів, але треба старатися як найскорше наближитися до них.

І. Бондар.

— Не плач, — каже сварлива жінка до вмираючого чоловіка — таж ми ще побачимося на другому, ліпшому світі.

— І то називають ліпшим світом! — зітхає вмираючий.

Маляр розложився під голим небом і малює краєвид.

Прохожий (заглянув на образ і каже наче до себе): А не ліпше то купити собі готовий образ?

—o—

— Як подобається тобі ця жі...?

— Зовсім мені не подобається.

— Якто?! Чи негарна?

— Ба, чому ні! Навіть дуже гарна.

— То чомуж не подобається?

— Має одну злу сторону.

— Яку?

— Має чоловіка — славного чемпіон-боксер!

—o—

В „малопольськім" готелі.

— Алеж, пане, в вашім готелі блощиці мало що не загризли мене цієї ночі!

— Щож робити? Таж не наложу їм намордників!

NEWS ITEMS.

For sometime past I have noticed articles in "Svoboda" from many of its readers, about an English column or page. In all of them requests were made for news in English but very few mentioned what kind of news they would like. I am sure that, besides the sport activities in America, all the readers would appreciate some variety.

How many boys and girls, reading about the American revolutionary days and the hardships and heroisms the younger people went through under the yoke of the oppressor, had wished that they had lived through it or at least at that time so that they could have lent a helping hand in the struggle for liberty? Yet the same condition is prevailing among our brothers and sisters across the sea who are struggling under a similar oppression, if not worse, considering the time in the history of civilization. How many boys and girls know of the privations the youth across the sea has to undergo and of the heroism with which they pursue the right to live free and happy? And how many would like to lend a helping hand and thus to participate in the same struggle? I am sure that all would but that very few know about it, therefore it would be wise for you, boys and girls, to send your letters to your editors with requests for news of sport activities across as well as here and for news of other activities going about as well as for news of conditions prevailing there and the reasons for the same.

A news item a day keeps ignorance away.

Waldimir Semenyna,
Paterson, N. J.

Різник (впадає задиханий до адвоката та питається): Пане меценас, чи власник зобовязаний винагородити шкоду, коли його пес схопить мясо з різницького стола?

Адвокат: Певно. Закон приневолює його до того.

Різник: То ви мені винні пять долярів!

Адвокат: Чому?

Різник: Бо то ваш пес ухопив мені мясо такої вартости.

Адвокат: Ну, то доплатите мені вже лише десять долярів і матимете вирівняний рахунок за отсю правну пораду.

УВАГА! МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ЙОНКЕРС, Н. Й. Тов. Подільська Січ, від. 8, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 20. жовтня, в Укр. Сит. Клюбі, 29 Jackson St., в годині 2-ій пополудни. Тому, що сей мітінґ є дуже важний, взивається всіх членів явитись на сей мітінґ під карою. — Н. Чолій, предс.; Гр. Скорбач, кас.; Р. Мандзій, секр.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 42, повідомляє, що місячні зборі відбудуться в неділю, 20 жовтня, в сали У. Н. Дому, 237 Hope Ave., в годині 2-ій пополудни точно. Є важні справи до полагодження, нових членів будеться принимати до товариства і Союза без оплати вступу. Довгуючих членів напоминається вирівнати залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Вол. Лелет, предс.; Мих. Федоров, кас.; Вас. Микитин, писар.

ДЕРБИ, КОНН. Укр. Тов. Запорожська Січ, від. 23 УНС, повідомляє своїх членів, що мітінґ відбудеться в неділю, 20. жовтня в Egles Hall під ч. 229 Мейн вул. точно в годині 2-гій пополудни. Проситься членів прибути на мітінґ, бо є дуже важні справи до полагодження, як на примір справа концерту, який має відбутися в листопаді (справа підкинених розкидок проти концерту, які ширять дурниці поміж тутешніми громадянами) і инші справи до полагодження. — В. Калина, предс.; Т. Захаревич, кас.; І. Бінковський, секр.

ОЛИФАНТ, ПА. Бр. св. Кирила і Методія, від. 86, повідомляє всіх своїх членів, що триквартальний мітінґ відбудеться в неділю, 20. жовтня, зараз по Сл. Божій, в Укр. Школі на Ривер стр. На порядку нарад є дуже важні справи, котрі мусять бути полагоджені, Тому проситься всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на означений час. Напоминається довгуючих членів, щоби прийшли на сей мітінґ і вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі втратять всякі права як до У. Н. С., так і до Бр. Проситься щоби кождий член привів одного нового члена на сей мітінґ, або вписав одну дитину, а дістане за се спеціяльну нагороду з Братства. — П. Саламаха, секр.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. Усп. Пресв. Богородиці, від. 123, повідомляє своїх членів, що місячний мітінґ відбудеться в неділю, 20 жовтня, в годині 2-ій пополудни, в Укр. Політ. Клюбі, 708 Лакавана Евню. Проситься всіх членів прийти на той мітінґ, бо є важні справи до полагодження. Проситься тих членів, що ще не зложили тих 2 доляри, що було ухвалено на пікнік, щоби принесли на сей мітінґ. Довгуючих членів взивається вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Родичів, котрі мають дітей ще не вписаних в У. Н. Союзі, проситься вписати сего місяця. Нових членів будеться принимати без оплати вступного; приводіть своїх знакомих і вписуйте їх в члени У. Н. Союза. — Мих. Волощук, пр.; Дм. Драган, кас.; Гр. Мрикало.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні і триквартальні зборі відбудуться в суботу, 19 жовтня, точно в годині 8-ій вечером, в У. Н. Домі, 217 Іст 6 ул. Обовязком є кождого члена явитися на тих зборах, бо є важні справи до полагодження, буде прочитане триквартальне справоздання. Проситься членів принести жертви по $1.00 на Сиротинець У. Н. Союза за рік 1929. Пригадується інтересованим членам, щоби привели з собою нових членів; будеться принимати до Бр. і до У. Н. Союза. Довгуючі повинні вирівнати свої залеглости на сім мітінґу. Неявившийся член буде караний після статута. — Никола Маркін, рек. секр.

Читайте! Читайте! Цікаве!

Як спитали раз одного чужинця: „що се є Україна?" — то він без вагання відповів: „я думаю, що се мабуть музичний інструмент". (Є такий інструмент Окаріна). От тільки знав колись чужинець про наш рідний край.

Та коли сей чоловік опинився на концерті Українського Національного Хору Кошиця, він категорично потвердив свій попередній висказ такими словами: „Я зовсім не помилився, що Україна се кольосальний музичний інструмент, бо, слухаючи чудових українських пісень сего живого музичного організму, я бачу душею і чую, як співає цілий український народ".

Факт, що чужинці цінять нашу пісню і музику, тому нашим обовязком є розповсюднювати наші культурні здобутки як найширше та використовувати кожну нагоду рідною піснею і музикою.

Являється нагода, яких мало, а саме: закуплювати у нас масово найкрасші українські рекорди марки

OKeh-Odeon ELECTRIC

ВИБИРАЙТЕ! — ОСЬ ВОНИ:

10-інчеві 75 центів.

15589 (Баламуте
(Каменецька Коломийка.
15590 (На Україні
(Шумка українська.
15535 А я тоє дівча люблю, коломийка
15571 Анюса, полька
15587 Бандура
15577 Біда
15571 Бучацька коломийка
15576 Вечірний дзвін
15550 В чарах кохання, вальц
15554 В краю та в Америці
15588 Галичанка, коломийка
15558 Галичанка
15540 Гандзя, полька
15547 Гейну, хлопці, до зброї
15542 Гей видно село
15553 Гопак, танець
15539 Де ти бродиш
15567 Дилова полька
15553 Дівчино моя люба, коломийка
15546 Дві жінки
15556 Дуб на дуба повалився
15570 Думка про старий край
15572 Журба Гаврилихи
15548 Закувала тє, сива зазуля
15562 З Америки до краю
15547 За тебе, Україно
15532 Зеленая рута, жовтий цвіт
15565 Ірчик, пісня
15541 Карі очи
15572 Клопіт Мицкти з жінкою
15546 Кохання
15580 Кокотка Полька
15541 Коли-б мені, Господи
15561 Коло млина, коломийка
15563 Коломийка
15587 Коломийка Тишицька
15565 Колись дівчино мила, пісня
15548 Комар
15562 Козак відїзджає
15570 Любовниця Петра
15554 Любов
15585 Лугом іду, коня веду
15563 На Гончарівці, полька
15566 На горах Манджурії, вальц
15569 Наша коломийка
15578 Наша коломийка
15551 На риночку, полька
15560 На вулиці дутка грає, коломийка
15544 На зеленій траві
15573 Не хочу бути чоловіком
15575 Неудача Панчихи, часть I і II
15566 Не журись, полька
15582 Ох! Не люби двох!
15534 Ой чомуж ти не такий, козак
15535 Ой я собі козак лепкий
15557 Ой я козак, коломийка
15555 Ой на горі чорна хмара
15558 Ой піду
15551 Оксана, Коломийка
15542 Ой, Україно
15537 Ой гиля білі гуси
15543 Ой лопнув обруч
15537 Ой не спиться, не лежиться
15582 Пікнік
15585 По дорозі жук, жук
15545 Прометей
15532 Пропала надія
15560 Рідні пісні
15574 Різдвяні свята, часть 1 і 2
15584 Родина
15588 Румунка, коломийка
15578 Січовий Козак
15583 Січовий Марш
15549 Сива зазуленька
15569 Сміх
15555 Сміло, брати
15577 Свячене
15552 Тай орав мужик
15579 Тете, а тете, полька
15580 Тремоло Полька
15533 Тропак
15583 У. С. С. Марш
15544 Українська коломийка
15540 Український танець
15567 Український танець (шумка)
15568 Україно, мати, кат сконав
15561 У пеклі, полька
15573 Циган на толоці
15533 Червона калина
15559 Чижик
15550 Чорні очи, коломийка
15584 Чорні очи
15564 Човник
15564 Чудасія
15543 Чуєш, брате мій
15579 Шантеклер, вальц
15556 Шкільне кохання
15557 Швидше-Швидше, полька
15586 Шумка київська
15586 Шумка весняна
15552 Який чорт
15568 Який то вітер шумно грає
15534 Як зачую коломийку, коломийка
15576 Як два серця

Маємо на складі й машини до грання та тисячі других чудових рекордів.

Жадайте від нас даром катальоґів.

Всі ті рекорди є 10-цалеві, грають голосно і виразно на обі сторони, а коштують лише по 75 центів.

Хто замовить 6 рекордів одержить 3 пачки найліпших голок даром.

За один доляр задатку отримаєте від нас вибрані Вами рекорди. Почту оплачуємо самі.

Пишіть чим скорше або заходіть до світової слави української фірми:

SURMA BOOK-MUSIC CO.,
103 Ave. A, New York, N. Y.
(межи 6-ою і 7-ою улицею).
PHONE: DRY DOCK 3752.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

В СПРАВІ ЦЕНЗУСУ.

Уряд „Ліги Укр. Горожанських Клюбів" в Ню Йорку, котрий вже вніс формальне домагання до Вашингтону, щоби при переписі 1930 року записувано наших людей як Українців, одержав на днях від директора Цензусового Бюра лист слідуючого змісту:

October 10, 1929.

I have read with interest your letter of September 24, regarding the Ukrainians in United States.

The Census program with regard to the foreign born is now under consideration, and I will let you know as soon as it is definitly settled just what will be done. We shall give careful consideration to your recommendations in preparation of this program.

Very truly yours,
W. M. Steuart, Director.

Проситься всіх тих, котрі дістали від Ліги поклик і взірці петиції до Цензусового Бюра й їх ще не вислали, щоби сейчас ті петиції вислали від своїх організацій. Також взиваємо всі українські організації, як парохії, товариства, братства, видавництва і т. д., щоби також сейчас вислали петиції від себе, щоби, коли ще пора, можна було вплинути на Переписне Бюро, аби вирішило справу в нашу користь.

Адресуйте: **Census Bureau, Washington, D. C.**

За уряд „Ліги Укр. Горожанських Клюбів":

В. Ваґнер, голова;
Мих. Радик, секретар.

— Як тобі поводиться;
— Так, як при грі на флеті. Ледви заткаю одну діру, друга вже показується.

—o—

Радить собі. — Чоловіче, коби ти знав, які я маю клопоти з довгами. Цілими ночами не можу венути.
— І як ти видержиш без сну?
— Сплю зате в день.

БАНКИТИР УМЕР
Ціна 35 центів.
"SVOBODA"
81-83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.